

Növényi tükörképek

Tükör

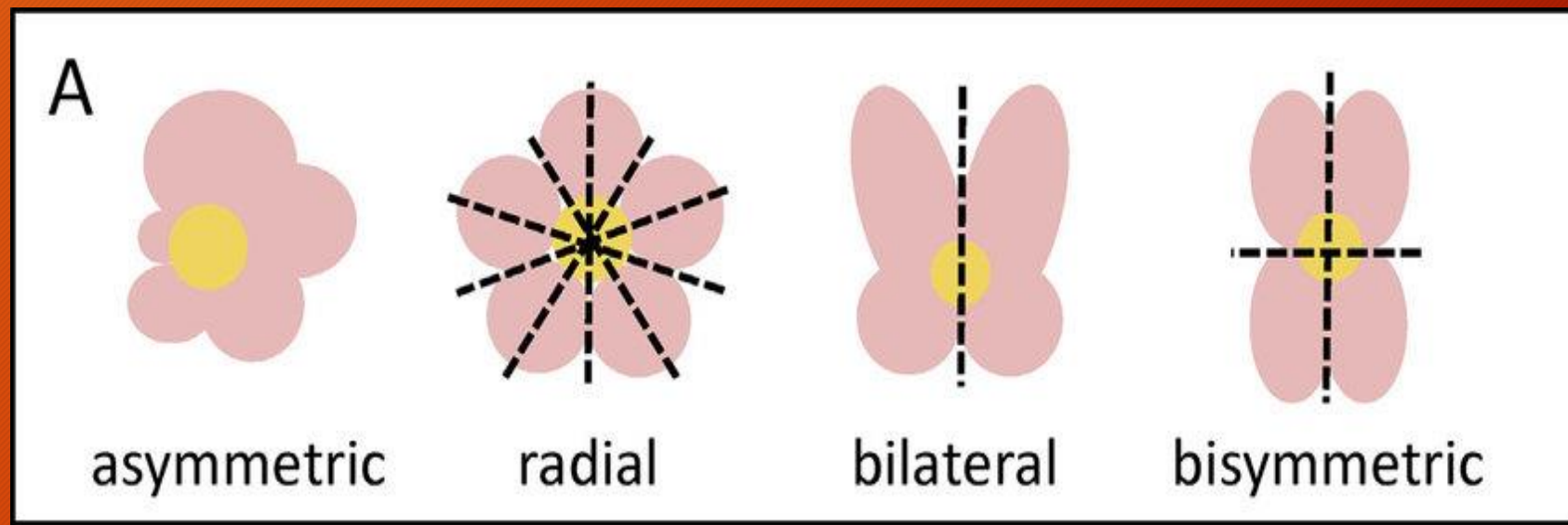
Tükörkép

Mi a tükörkép a természetben?

A szimmetria vagy részarányosság a biológiában a test egyes részeinek vagy formáinak kiegyensúlyozott eloszlása.

Egy szervezet lehet:

- aszimmetrikus
- sugaras (aktinomorf) szimmetriájú
- kétoldali (zigomorf) szimmetriájú
- biszimmetrikus

A törzsfejlődés folyamatában elsőként a sugaras szimmetria jelent meg

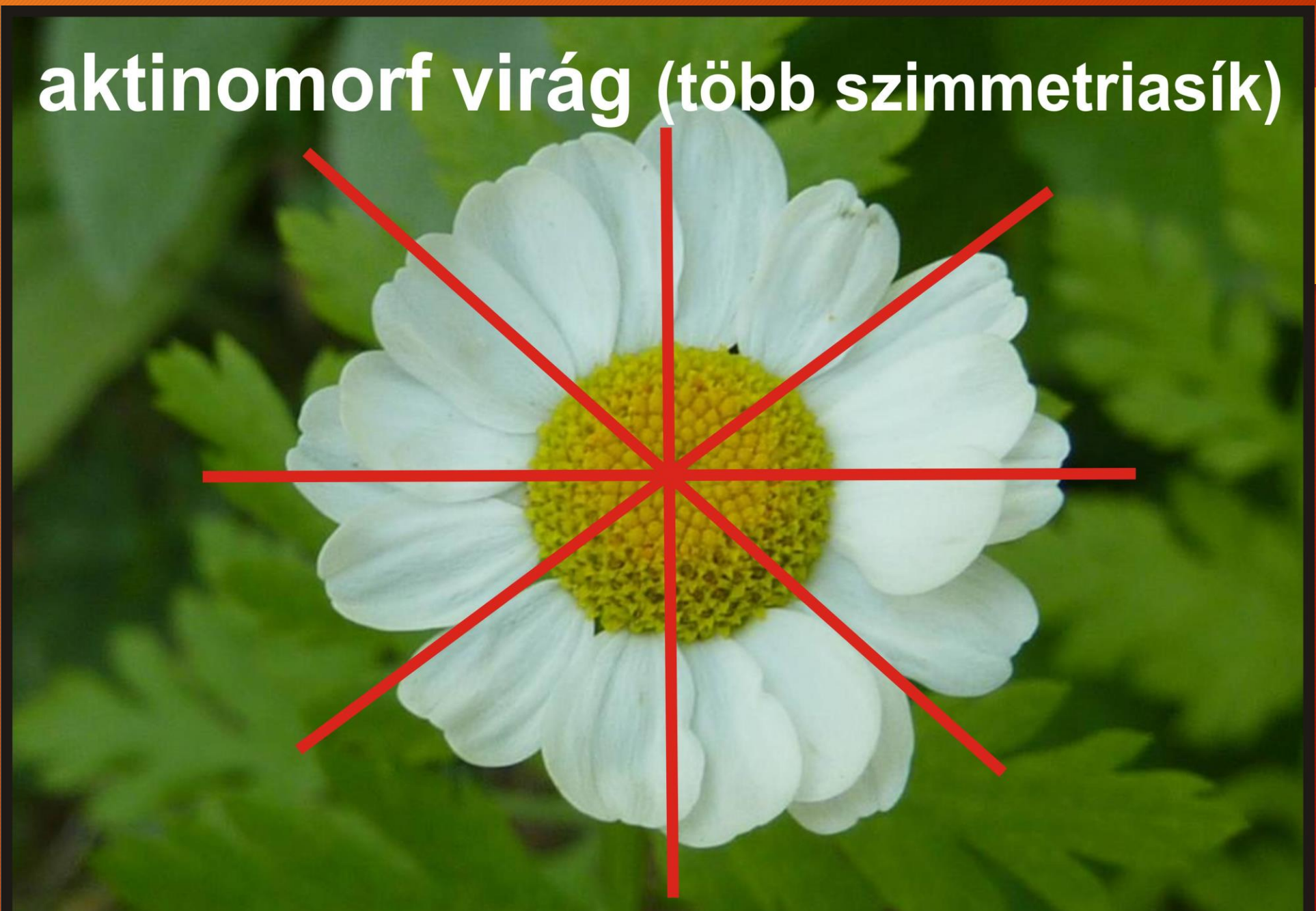
Mit figyelhetünk meg a növényvilágban?

Sok virág mutat (aktinomorfának is nevezett) **sugaras (radiális) szimmetriát**. Nagyjából egyforma szirm- és csészelevelek, porzók jelentkeznek a virág középpontja körül szabályosan ismétlődve.

A sugaras szimmetriájú szervezetek egy tortához hasonlóan, több sík (szimmetriasík) mentén elvágva nagyjából megegyező szeleteket kapunk.

aktinomorf virág (több szimmetriasík)

Őszi Margitvirág (*Tanacetum parthenium*)

aktinomorf virág (több szimmetriasík)

Homoki pimpó (*Potentilla arenaria*)

A zárvatermők gyakrabban mutatnak ötös szimmetriát, mint bármilyen más formát.

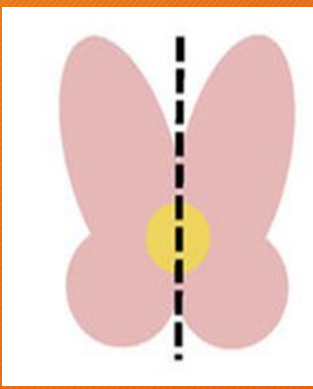

Mocsári gólyahír (*Caltha palustris*)

Számos gyümölcs is ötös szimmetriát mutat, például jól megfigyelhető az alma termésének magjainál.

Kétoldali (zigomorf) szimmetriájú virágok

Egy szimmetriasík két arányos részre ossza a virágot

Tátika (*Antirrhinum majus*)

Illatos ibolya (*Viola odorata*)

Mezei szarkaláb (*Delphinium consolida*)

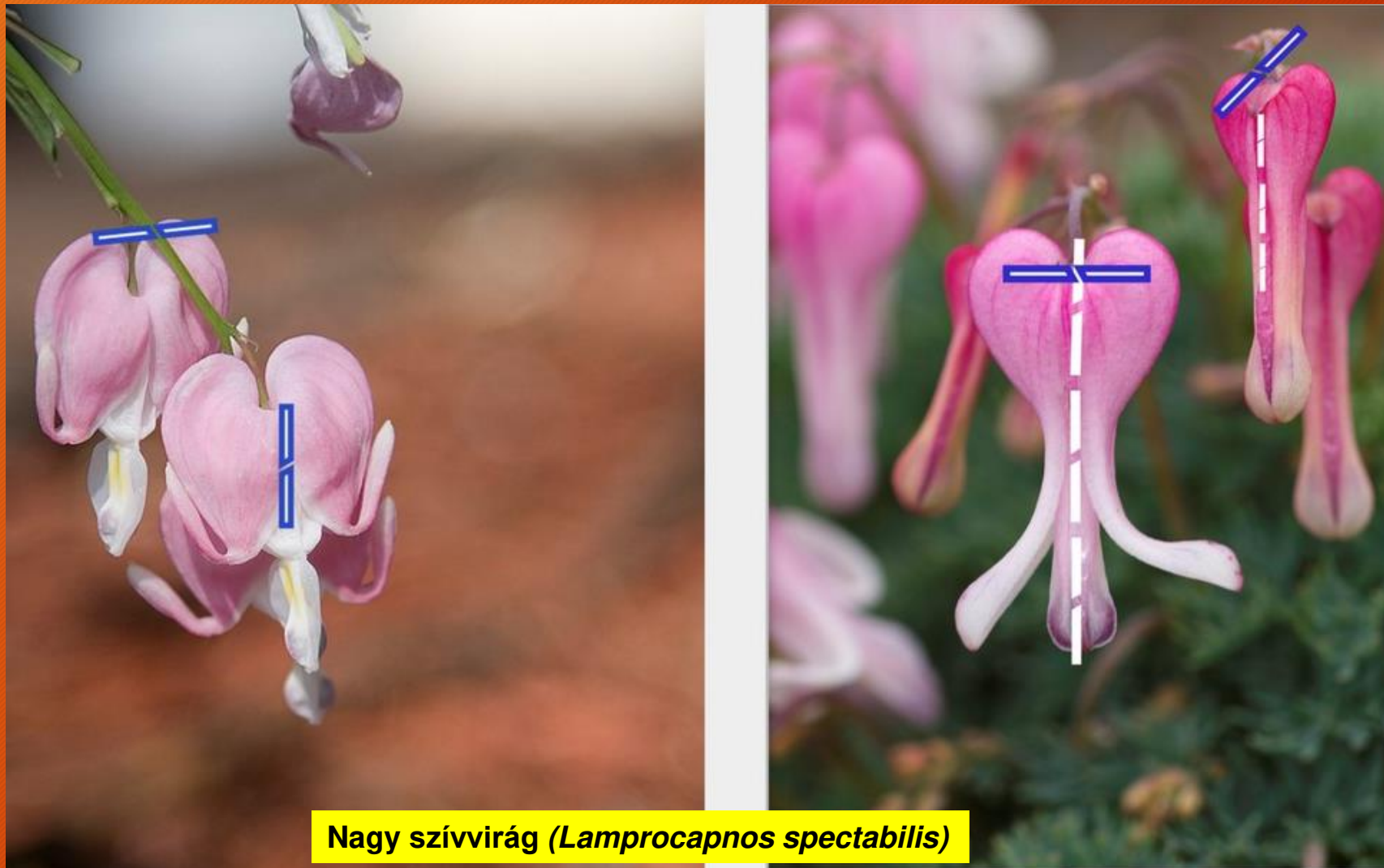

Háromszínű árvácska (*Viola tricolor*)

Biszimmetrikus virágok

Két szimmetriasíkkal rendelkező virág ritka a növényvilágban.

Pl: A füstikefélék családjában a *Dicentra*/szívvirág/

Nagy szívvirág (*Lamprocapnos spectabilis*)

De lehet e tükörképe a növény a rovarnak?

Tükörkép nemcsak a virágok alakjában mutatkozik meg. Egyes virágrészek az őket beporzó rovarokra hasonlítanak. Jó rovarutánzók az orchideafélék közé tartozó bangók.

Légybangó (*Ophrys insectifera*)

Szarvasbangó (Ophrys scolopax)

Poszméhbangó (*Ophrys holoserica*)

Pókbangó (*Ophrys sphegodes*)

Vagy a rovar a növénynek?

Botsáskák(Phasmatodea)

levellábúsáska

Kallima inachus

Levélfarkú gekkó (Uroplatus)

Keresd meg az állatot!

Prezi

Házi feladat

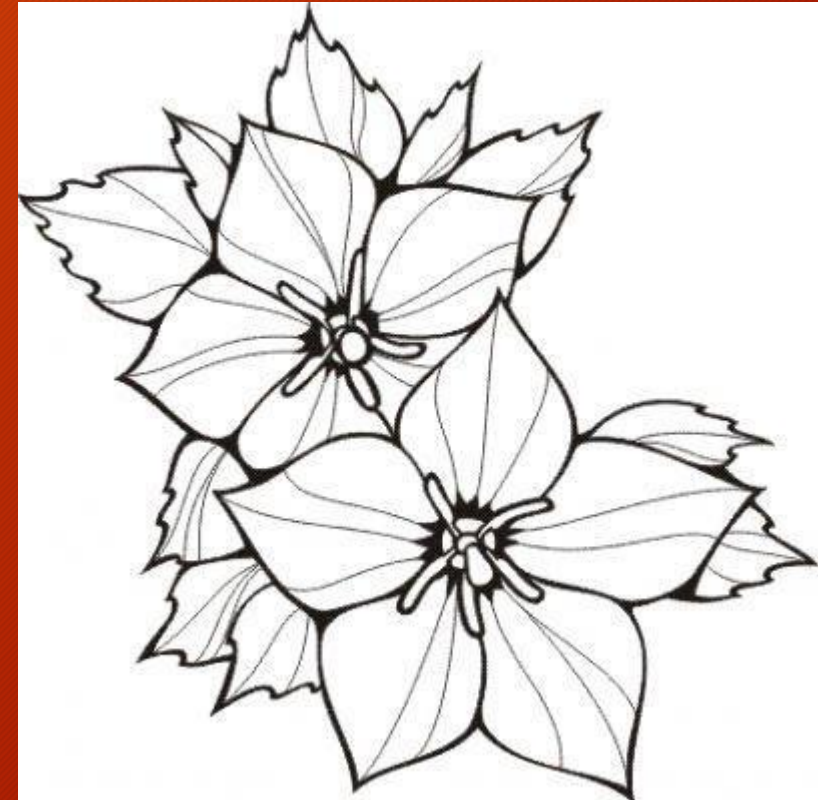
Kérdezd meg a szüleidet, nagyszüleidet, milyen gyógynövényeket használ a mindennapokban?

Próbálj meg minél több információt gyűjteni az adott növényről!
Milyen a virága, milyen szimmetriát mutat?

Rajzold le a virágát és húzd meg rajta a szimmetriatengelyeket!

Hajtogató

Kifestő